

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 14 mars 1942 kl. 5 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker m. m.

I en den 6 mars 1942 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 124, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, m. m.

Härigenom förordnas, dels att förordningen den 8 juni 1923 angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker¹, vilken jämlikt förordning den 28 juni 1941 (nr 508) gäller intill utgången av juni månad 1942, skall äga fortsatt tillämpning efter nämnda tidpunkt intill utgången av juni månad 1943, dels ock att 2 § 1 mom. förstnämnda förordning skall från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

2 §.

1 mom. Omsättningsskatt upptages vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdrycker och utgår dels med en grundavgift av 6 kronor, för liter räknat, dels med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick.

Detaljhandelsbolagen äga — — — för omsättningsskatten.

¹ Senaste lydelse se SFS 1932: 13, 1933: 19 och 399, 1937: 246, 1939: 779 samt 1941: 254.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

Från och med den 1 juli 1920 har för omsättning och utskänkning av spritdrycker upptagits en särskild skatt. Gällande bestämmelser i ämnet innefattas i förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) med däri genom förordningarna den 31 januari 1932 (nr 13), den 28 januari och den 26 juni 1933 (nr 19 och 399), den 21 maj 1937 (nr 246), den 31 oktober 1939 (nr 779) samt den 25 maj 1941 (nr 254) vidtagna ändringar.

Enligt dessa bestämmelser upptages *omsättningsskatt*:

1:o) vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdrycker, därvid skatten utgår dels med en grundavgift av 5 kronor för liter och dels med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick;

2:o) för spritdrycker, som jämlikt bestämmelserna i två särskilda kungörelser den 18 december 1918, nr 987 och 989, inköpas hos partihandelsbolaget eller importeras för användning till vetenskapligt, medicinskt, farmaceutiskt, tekniskt, industriellt eller likartat ändamål, därvid skatten utgår med en grundavgift av 1 krona 40 öre för liter.

Utskänkningsskatt upptages för spritdrycker, vilka utskänkas, och utgår med 2 kronor för liter egentligt brännvin och 4 kronor för liter av andra spritdrycker; renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt är fritt från utskänkningsskatt.

Bestämmelserna angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker ha pläгат av riksdagen antagas allenast för ett år i sänder och gälla för närvarande, enligt förordning den 28 juni 1941 (nr 508), till innevarande budgetårs slut.

I statsverkspropositionen till årets riksdag förutsättes, att ifrågavarande skatt skall utgå även under nästkommande budgetår. Enligt riksräkenskapsverkets förslag till beräkning av statsverkets inkomster för budgetåret 1942/43 skulle, med nuvarande skattesatser, omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker kunna beräknas till 185 milj. kronor. Vid anmälan i statsrådet den 3 januari 1942 av finansplanen och beräkning av inkomster å driftbudgeten för nästkommande budgetår uttalade departementschefen emellertid, att en jämkning av omsättningsskatten på spritdrycker erfordrades för statsutgifternas finansiering. Med denna utgångspunkt förordade departementschefen, att den i förslaget till riksstat för budgetåret 1942/43 ingående inkomsttiteln omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker skulle uppföras med ett till 200 milj. kronor förhöjt belopp.

På anmodan av departementschefen har därefter inom kontrollstyrelsen utarbetats en promemoria rörande de statsfinansiella verkningarna av höjning av grundavgiften av omsättningsskatten å spritdrycker med intill 1 krona 50 öre för liter.

Beträffande innehållet i denna promemoria, som är dagtecknad den 16 februari 1942, tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (sid. 4—7).

I den föreliggande propositionen föreslås, dels att 1923 års förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker skall förlänas

fortsatt giltighet intill utgången av juni månad 1943 dels ock att omsättnings-skattens grundavgift vid detaljhandelsbolagens inköp av spritdrycker skall höjas från 5 till 6 kronor, för liter räknat.

Till stöd för dessa förslag har *departementschefen* anfört följande:

»I överensstämmelse med vad som förutsatts i statsverkspropositionen till årets riksdag förordar jag, att 1923 års förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker förlänas fortsatt giltighet intill utgången av juni månad 1943.

Vad angår frågan om den likaledes i statsverkspropositionen förutsatta höjningen av omsättningsskatten å spritdrycker skulle enligt de inom kontrollstyrelsen verkställda beräkningarna en höjning av den i förordningen stadgade grundavgiften för denna skatt med en krona för liter tillföra statsverket större inkomst än något av de båda övriga alternativ, som synas kunna ifrågakomma. Med en sådan höjning har ökningen i skatteintäkten för helt budgetår beräknats uppgå till 17 milj. kronor, medan ökningen vid de övriga alternativen (50 öre och en krona 50 öre) skulle stanna vid 14 respektive 12.5 milj. kronor. Ehuru beräkningar av detta slag måste vara i hög grad osäkra, finner jag mig dock böra förorda en höjning av grundavgiften för omsättnings-skatten å spritdrycker med en krona för liter.

Då det synes önskvärt, att statsverket äver för innevarande budgetår tillföres ökade inkomster av omsättningsskatten å spritdrycker, torde skattehöjning böra genomföras så snart ske kan. Tidpunkten för ikraftträdandet av skattehöjningen torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma.»

Utskottet har icke funnit skäl till erinran mot det i propositionen framlagda förslaget om höjning av grundavgiften för omsättningsskatten å spritdrycker från 5 till 6 kronor för liter.

Utskottet.

I propositionen föreslås, att skattehöjningen skall genomföras så snart ske kan, samt att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma tidpunkten för ikraftträdandet. Inom utskottet hava framförts starka erinringar mot den ifrågasatta tidpunkten för ikraftträdandet samt övervägts, huruvida icke skattehöjningen lämpligen borde genomföras vid ett månadsskifte. I förhanden varande läge finner sig utskottet emellertid böra förorda bifall till propositionen i nu berörda hänseende.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 124.

Stockholm den 14 mars 1942.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson, Wahlmark, friherre Lagerfelt, Sjödahl, Ekman**, *Bengtsson, Velande, Eklund* och *Gustaf Elofsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Björklund, Hammarlund, Olsson* i Gävle, *Persson* i Undersvik, *Sandberg, Falk, Kilbom, Thorell, Henriksson* och *Bladh*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

- 1) av herrar *Gustaf Elofsson* och *Hammarlund*, som hemställa,
»att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 124»;
- 2) av herrar *Thorell* och *Henriksson*.